

© Ventil 23 (2017) 2, Tiskano v Sloveniji.
Vse pravice pridržane.
© Ventil 23 (2017) 2, Printed in Slovenia.
All rights reserved.

Impresum

Internet:
http://www.revija-ventil.si

e-mail:
ventil@fs.uni-lj.si

ISSN 1318-7279
UDK 62-82 + 62-85 + 62-31/-33 + 681.523 (497.12)

VENTIL – revija za fluidno tehniko, avtomatizacijo
in mehatroniko
– Journal for Fluid Power, Automation
and Mechatronics

Letnik	23	Volume
Letnica	2017	Year
Številka	2	Number

Revija je skupno glasilo Slovenskega društva za fluidno
tehniko in Fluidne tehnike pri Zdrženju kovinske industrije
je Gospodarske zbornice Slovenije. Izhaja šestkrat letno.

Ustanovitelj:
SDFT in GZS – ZKI-FT

Izdajatelj:
Univerza v Ljubljani, Fakulteta za strojništvo

Glavni in odgovorni urednik:
prof. dr. Janez TUŠEK

Pomočnik urednika:
mag. Anton STUŠEK

Tehnični urednik:
Roman PUTRIH

Znanstven-strokovni svet:
prof. dr. Maja ATANASIJEVIČ-KUNC, FE Ljubljana
izr. prof. dr. Ivan BAJŠIČ, FS Ljubljana
doc. dr. Andrej BOMBAC, FS Ljubljana
prof. dr. Peter BUTALA, FS Ljubljana
prof. dr. Alexander CZINKI, Fachhochschule Aschaffenburg,
ZR Nemčija
doc. dr. Edvard DETIČEK, FS Maribor
prof. dr. Janez DIACI, FS Ljubljana
prof. dr. Jože DUHOVNIK, FS Ljubljana
prof. dr. Niko HERAKOVIČ, FS Ljubljana
mag. Franc JEROMEN, GZS – ZKI-FT, je upokojen
prof. dr. Roman KAMNIK, FE Ljubljana
prof. dr. Peter KOPACEK, TU Dunaj, Avstrija
mag. Milan KOPAC, POCLAIN HYDRAULICS, Žiri
izr. prof. dr. Darko LOVREC, FS Maribor
prof. dr. Santiago T. PUENTE MENDEZ, University of
Alicante, Španija
doc. dr. Franc MAJDIČ, FS Ljubljana
prof. dr. Hubertus MURRENHOF, RWTH Aachen, ZR Nemčija
prof. dr. Gojko NIKOLIČ, Univerza v Zagrebu, Hrvaška
izr. prof. dr. Dragica NOE, FS Ljubljana
dr. Jože PEZDIRNIK, FS Ljubljana
Martin PIVK, univ. dipl. inž., Šola za strojništvo, Škofja Loka
prof. dr. Alojz SLUGA, FS Ljubljana
Janez ŠKRLEČ, inž., Razvojno raziskovalna dejavnost, Zg.
Poljskava
prof. dr. Brane ŠIROK, FS Ljubljana
prof. dr. Željko ŠITUM, Fakultet strojarstva in brodogradnje
Zagreb, Hrvaška
prof. dr. Janez TUŠEK, FS Ljubljana
prof. dr. Hironao YAMADA, Gifu University, Japonska

Oblikovanje naslovnice:
Miloš NAROBÉ

Oblikovanje oglasov:
Narobe Studio, d.o.o., Ljubljana

Lektoriranje:
Marjeta HÚMAR, prof., Andrea POTOČNIK

Računalniška obdelava in grafična priprava za tisk:
Birografika BORI, d. o. o., Ljubljana

Tisk:
PRESENT, d. o. o., Ljubljana

Marketing in distribucija:
Roman PUTRIH

Naslov izdajatelja in uredništva:
UL, Fakulteta za strojništvo – Uredništvo revije VENTIL
Aškerčeva 6, POB 394, 1000 Ljubljana
Telefon: + (0) 1 4771-704, faks: + (0) 1 2518-567 in
+ (0) 1 4771-772

Naklada:
1500 izvodov

Cena:
4,00 EUR – letna naročnina 24,00 EUR

Revijo sofinancira Javna agencija za raziskovalno
dejavnost Republike Slovenije (ARRS)

Revija Ventil je indeksirana v podatkovni bazi INSPEC.

Na podlagi 25. člena Zakona o davku na dodano
vrednost spada revija med izdelke, za katere se plačuje
9,5-odstotni davek na dodano vrednost.

Ali so pri nas kulturniki res največji nesrečniki in reveži?

Beseda kultura izhaja iz latinske besede »cultura«, ki pomeni »gojiti«. To je zelo širok pojem, pod katerim lahko razumemo kar koli, kar se ustvarja, vzgaja, nastaja in razvija. Pri nas pa so si družboslovci, razni umetniki in ustvarjalci v netržnih dejavnostih prisvojili to besedo. Tu pa tam najdemo še koga v kmetijstvu, ki govori o različnih kulturah pri pridelavi hrane, kar je seveda popolnoma pravilna uporaba besede.

Ali tehniki in naravoslovci nismo tudi kulturniki? Ali nek nov produkt, naprava ali stroj ali le strojni element ni ustvarjanje, razvijanje ali celo gojenje raznih idej. Celó več. Če naši kulturniki ustvarjajo samo zato, da je lepo za ušesa ali oči, moramo tehniki ustvarjati za ušesa, oči in še za nekaj več: to je funkcionalnost.

Gorenje ali pa neko drugo podjetje za gospodinjske stroje, aparate in pripomočke mora narediti izdelek, ki je privlačen za oči, prijeten za ušesa in seveda mora delovati čim bolj učinkovito in čim dalj časa. Podobno velja za avtomobile in druga prevozna sredstva. Poleg tega so vsi ti naštetih podvrženi svetovni konkurenci. Kaj pa naši kulturniki? Grebejo se predvsem pri državnih jasliah.

Ko smo letos poslušali slavnostnega govornika ob slovenskem kulturnem prazniku, smo bili nekateri presenečeni nad nekulturnostjo kulturnika. Sebe in svoje tovariše, ki se ukvarjajo s kulturo, je imenoval nesrečniki.

Prešeren, Cankar, Grohar in drugi bi se prav gotovo, če bi ta govor slišali, obračali v grobu. Vsi naštetih so bili izjemni ustvarjalci, umetniki in seveda kulturniki v pravem pomenu besede. V premoženjskem smislu pa so bili vsi pravi reveži, pogosto zasmehovani in celo preganjani. Prav vsi so imeli težko življenje in predvsem težko starost. Zanje bi pa res lahko zapisali, da so bili nesrečniki.

Kaj bi bilo, če bi ti živeli danes? Bi ravno tako ustvarjali in ravno tako toliko ustvarili, če bi jim država nudila toliko, kot nudi današnjim kulturnikom? Prepričan sem, da ne.

Zanimivo je, da govora slavnostnega govornika na letošnji proslavi ob osmem februarju ni nihče kritiziral, nihče ni analiziral njegove neupravičene kritike. Tu bi se morala oglašiti vsaj gospodarska ali pa obrtna zbornica, ki z davki in raznimi dajatvami svojih članov posredno financirata kulturo in kulturnike.

Škoda, da se govornik ni dotaknil števil v evrih in povedal, koliko denarja slovenskih davkoplačevalcev gre v Sloveniji za kulturo. Imamo eno bolj obsežnih ministrstev za kulturo. Na enoto število prebivalcev daje država v primerjavi z drugimi državami nadpovprečno za kulturo. V času nastajanja nove države je imelo to ministrstvo za kulturo zaposlenih okoli 30 ljudi, danes pa jih je petnajstkrat več: skoraj petsto. Poleg tega ima vsaka večja občina pri nas zaposlenega enega ali celo več ljudi, ki se ukvarjajo samo s kulturno dejavnostjo v lastni občini.

Slavnostni govornik bi nadalje moral povedati, koliko denarja kulturniki prinesejo v državni proračun.

Večina slovenskih orodjarjev dela za tujino, kar pomeni, da morajo komunicirati v tujem jeziku. Zakaj naši kulturniki ne ustvarjajo svojih del tudi v tujem jeziku za tuje gledalce in poslušalce? Na slovenskih televizijskih postajah predvajajo številne slovenske nadaljevanke. Zakaj jih ustvarjalci ne posnamejo v enem ali več tujih jezikih in jih tržijo za druge televizijske hiše. V Sloveniji k izvozu največ prispevajo livarji, orodjarji in varilci. To so najmanj izobraženi ljudje v državi. Kulturniki so praviloma bolj izobraženi in bi po tej logiki morali tudi več prispevati za družbeno dobro.

Dobro vemo, da je v svetu filmska dejavnost najbolj donosen posel. Kje so naši ustvarjalci filmov? Pogosto beremo, koliko so slovenski filmi gledani pri nas. Kaj pa ti isti filmi v tujini?

Naš kulturniki pa prav tako dobro vedo, da je lažje služiti državni denar, se grebsti pri državnih jasliah kot delati za trg. Iz tega dejstva so pač pritiski kulturnikov na politike najprimernejši in seveda tudi najbolj učinkovit način pridobivanja denarja za delo.

Janez Tušek